

RPW/1326/2016 P
Data:2016-01-11

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
MINISTER - CZŁONEK RADY MINISTRÓW

Beata Kempa

Warszawa, dnia 9 stycznia 2016 r.

SPRM.215.2.8.2015.JP

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL	2016 -01- 1 1
ZAL	NR

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na Pana pismo, skierowane do Prezesa Rady Ministrów Pani Beaty Szydło, w sprawie powołania pełnomocnika Prezesa Rady Ministrów do spraw przeciwdziałania bezdomności, proszę przyjąć poniższe stanowisko w sprawie.

Zjawisko bezdomności, jako jeden z najbardziej złożonych i dotkliwych problemów społecznych, stało się w ostatnich latach przedmiotem szczególnego zainteresowania wśród naukowców, dziennikarzy oraz urzędników. Coraz częściej tematyka przeciwdziałania bezdomności pojawia się w oficjalnych dokumentach gminnych, wojewódzkich i ogólnopolskich dotyczących rozwiązywania problemów społecznych. Ponadto wiele organizacji pozarządowych włącza do swojej działalności statutowej pomoc osobom bezdomnym. Nie jest to jednak jedyna grupa wykluczona społecznie, która wymaga szczególnej troski i wsparcia ze strony wszystkich służb administracji publicznej.

Doceniam inicjatywę powołania Komisji Ekspertów ds. Przeciwdziałania Bezdomności jako organu doradczego RPO, a także postulat powołania w ramach Kancelarii Prezesa Rady Ministrów pełnomocnika do spraw przeciwdziałania bezdomności.

Rozumiejąc wskazywaną w piśmie Pana Rzecznika potrzebę koordynacji działań na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością na szczeblu krajowym, pragnę zaznaczyć, że zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 ze zm.), obowiązek udzielenia schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym należy do zadań własnych gminy. Natomiast Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wspiera finansowo podmioty prowadzące placówki dla osób bezdomnych w oparciu o program resortowy, a także tworzy przepisy prawne, w ramach których placówki te funkcjonują.

Poza podstawową, interwencyjną pomocą, wiele placówek dla osób bezdomnych oferuje także inne formy wsparcia stwarzające realną szansę na wyjście z bezdomności i powrót do życia społecznego. Wdrażane są nowe metody pracy socjalnej z osobami bezdomnymi oraz programy aktywizacji społecznej i zawodowej tych osób. Zmiany, które obserwujemy w Polsce, wpisują się w europejskie rekomendacje w obszarze rozwiązywania problemu bezdomności. W ich świetle bezdomność powinna być traktowana jako szerszy problem polityki społecznej - nie tylko pomocy społecznej. Politykę tę należy budować w sposób całościowy, tak, aby kompleksowo zapobiegać bezdomności, odpowiadać na potrzeby osób, które w sytuacji bezdomności już się znajdują oraz przede wszystkim doprowadzić do usamodzielnienia tych osób.

Odpowiedzią na powyższe wyzwania, a także na rekomendacje zawarte w jednym z priorytetów „Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji”, który został określony jako „zapobieganie niepewności mieszkaniowej i przeciwdziałanie bezdomności”, jest zmodyfikowany Program Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Program wspierający rozwiązywanie problemu bezdomności”. Na jego realizację przeznaczonych jest 5 mln złotych, które zostaną przekazane w formie dotacji organizacjom pozarządowym wyłonionym w otwartym konkursie ofert. Premiowane będą szczególnie te podmioty, które prowadzą działania aktywizujące i integrujące, umożliwiające wyjście z bezdomności. Do działań tych należą przede wszystkim: realizacja kontraktów socjalnych, indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności, prowadzenie programów tzw. mieszkań treningowych czy organizowanie lokalnych programów rynku pracy z udziałem osób bezdomnych.

Odnosząc się zatem do propozycji Pana Rzecznika, powoływanie odrębnego organu w strukturze administracji rządowej zajmującego się wyłącznie koordynacją działań na rzecz osób bezdomnych jest w obecnej chwili niecelowe. Nie bez znaczenia są również koszty, które generowałaby obsługa organizacyjna tego organu.

Na zakończenie pragnę Panu podziękować za zaangażowanie i podejmowanie działań zmierzających do zmiany postrzegania zjawiska bezdomności jedynie przez pryzmat interwencji w okresie jesienno-zimowym.

Wyrażam nadzieję na współpracę z Panem Rzecznikiem w tworzeniu spójnego i zintegrowanego systemu rozwiązywania problemu bezdomności, co jest naszym wspólnym celem.

Do wiadomości:
Pani Elżbieta Rafalska
Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Z poważaniem,
